

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної роботи

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ ТА ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»

підготовки здобувачів першого (бакалаврського)

рівня вищої освіти

спеціальності 232 Соціальне забезпечення

за освітньо-професійною програмою «Соціальне забезпечення»

мова навчання українська

Роробник:

Співак Я. О., доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри соціальної роботи ДВНЗ «ДДПУ»

Рецензенти:

Панасенко Е.А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології ДВНЗ «ДДПУ»

Трубник І. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи ДВНЗ «ДДПУ»

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри соціальної роботи

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

С.В. Коношенко

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«30» серпня 2021 р. протокол № 1

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ ТА ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»

Кількість кредитів	6
Рік підготовки, семестр	4 7, 8
Компонент освітньої програми	Обов'язковий
Викладач	Співак Я. О. – професор кафедри соціальної роботи, доктор педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	yaroslavspivak777@gmail.com
Консультації	кожний четвер місяця, 14.00. – 15.00.
Анотація навчальної дисципліни	<p><i>об'єкт вивчення</i> – процес організації та здійснення загальнодержавного соціального страхування та пенсійного забезпечення.</p> <p><i>предмет вивчення</i> – соціальне страхування, спрямоване на опанування професійними завданнями, пов'язаними з наданням соціальних послуг та страхових допомог застрахованим особам.</p>
Опис навчальної дисципліни	<p><i>Мета навчальної дисципліни:</i></p> <p>підготовка здобувачів спеціальності 232 Соціальне забезпечення до свідомого, активного та вмілого використання принципів та технологій соціального страхування та пенсійного забезпечення, формування в них системи базових знань з питань соціального забезпечення громадян через механізм соціального страхування та пенсійного забезпечення.</p> <p><i>Програмні компетентності:</i></p>

Загальні компетентності (ЗК):

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (за ЗК 3 ОПП);

знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (за ЗК 5 ОПП); здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. (за ЗК 7 ОПП).

Фахові компетентності (ФК):

Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення (за ФК 2 ОПП); здатність до організації та управління процесами в соціальному страхуванні та пенсійному забезпеченні населення (за ФК 20 ОПП).

Очікувані результати навчання:

Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення.

Використовувати механізми призначення фінансової соціальної допомоги, пенсій.

Застосовувати базові знання про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту.

Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення.

Застосовувати нормативно-правову базу в захисті соціальних груп населення

Навчально-методичні матеріали:

Безкровний О. В. Соціальне страхування: навч. посіб. В. І. Аранчій, В. І. Лихопій; Полтав. держ. аграр. акад. Полтава: ПДАА, 2017., 219 с.

Завора Т. М. Соціальне страхування : навч. посіб. для практ. Занять. Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка. 2-ге вид., змін. й допов. Полтава : ПолтНТУ, 2017. 319 с.

Система соціального захисту та соціального забезпечення в Україні.

	<p>Реальний стан та перспективи реформування. К.: Центр громадської експертизи, 2019. 104 с.</p> <p>Омельченко С., Співак Я., Тернопільська В., Чернуха Н. Соціальна робота: реалії та виклики часу: навчально-методичний посібник. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 229 с.</p> <p><i>Ресурси:</i></p> <p>дистанційний курс «Соціальне страхування та пенсійне забезпечення» (http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1630);</p> <p>мультимедійна апаратура, екран, проектор; бібліотечні фонди.</p>
Теми	<p><i>Програма навчальної дисципліни містить такі теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна сутність соціального страхування. 2. Державне регулювання соціального страхування та міжнародний досвід соціального страхування. 3. Особливості розвитку соціального страхування в Україні. Регіональний аспект. 4. Пенсійне страхування. 5. Соціальне страхування на випадок безробіття 6. Єдиний соціальний внесок у структурі доходів державних соціальних фондів 7. Соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. 8. Соціальне страхування з тимчасової втрати працездатності
Методичні поради для викладачів «Як навчати?»	<p><i>Методи навчання:</i> словесний метод (розповідь, пояснення, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод демонстрацій); метод проблемного викладення матеріалу; кейс-метод; створення ситуацій зацікавленості, метод цікавих аналогій; метод проєктів.</p>
Методичні поради для здобувачів	<p><i>Види роботи здобувачів</i> (реферат, есе, доповідь, кросворд, розробка тесту, презентації та виступи на наукових заходах, захист індивідуальних науково-дослідних завдань, розробка і проведення</p>

<p>«Як навчатися?»</p>	<p>соціально-педагогічного заходу).</p>
<p>Оцінювання</p>	<p><i>Види, методи та форми контролю.</i></p> <p>Види: поточний контроль, підсумковий контроль, семестровий контроль (залік у 7 семестрі, іспит у 8 семестрі).</p> <p>Методи: перевірка самостійної роботи, усне опитування.</p> <p>Форми: індивідуальна та фронтальна перевірка.</p> <p>Організаційні процедури та порядок виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, рівня відповідності отриманих знань, умінь і навичок здобутій кваліфікації в межах освітнього процесу здійснюється відповідно до</p> <p>Положення про контрольні заходи у «ДДПУ» (http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf)</p> <p>Результати навчання студентів із вивчення навчальної дисципліни визначаються у балах, які виставляються згідно з критеріями оцінювання.</p> <p>Оцінювання результатів навчання здійснюється під час проведення навчальних занять (лекційні, практичні) та самостійної роботи. Для студентів заочної форми бали розподіляються пропорційно годинам у навчальному плані, відведеним на навчальні заняття та самостійну роботу.</p> <p>Оцінювання результатів навчання студентів у процесі <i>лекційного заняття</i> виставляється за такими критеріями: присутність здобувача на лекції (1 бал), складання її конспекту та активна участь у процесі лекції (3 бали).</p> <p>Відповідь на <i>практичному занятті</i> оцінюється за наступними критеріями:</p> <p>5 балів- здобувач у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані</p>

висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.

3 бали - здобувач володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні.

1 бал - здобувач загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стисло характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється в 7 семестрі у 65 б. (денна форма навчання) та 70 б. (заочна форма навчання); у 8 семестрі у 76 б. (денна форма навчання) та 79 б. (заочна форма навчання).

Результати поточного контролю рівня знань студентів очної та заочної форм навчання (кількість отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем у наприкінці кожного заняття до відома всіх студентів і виставляються в «Журналі обліку поточної успішності та відвідування занять» та є підставою для одержання допуску до підсумкового контролю.

Вимоги:

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у здобувачів виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття здобувачам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора /-ки – це абсолютно нормально.

На практичних заняттях бажана активна участь здобувачів вищої

освіти під час обговорення в аудиторії, здобувачі мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливість та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів вищої освіти очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Кафедра соціальної роботи підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, затверджені в ДДПУ (для оцінювання іспиту):

Результати підсумкових форм контролю оцінюються: за національною п'ятибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «неприйнятно») і за 100-бальною шкалою.

Допуск до підсумкового контролю з навчальної дисципліни становить 60 балів, визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку має

набрати здобувач вищої освіти для отримання позитивної оцінки «задовільно», крок шкали – 1. При цьому межа незадовільного навчання становить 59 балів.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання, 7 семестр)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	2	1	5	1	13	1
Т 2	2	1	5	1	13	1
Т 3	2	1	5	1	13	1
Т 4	2	1	5	1	13	1
Т 5	2	1	5	1	13	1
Разом	10	5	25	5	65	5

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (заочна форма навчання, 7 семестр)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	2	1	4	1	14	1
Т 2	2	1	4	1	14	1
Т 3	2	1	4	1	14	1
Т 4	2	1	4	1	14	1
Т 5	2	1	4	1	14	1
Разом	10	5	20	5	70	5

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання, 8 семестр)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	3	1	5	1	26	1
Т 2	3	1	5	1	25	1
Т 3	3	1	5	1	25	1
Разом	9	3	15	3	76	3

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (заочна форма навчання, 8 семестр)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	2	1	5	1	27	1
Т 2	2	1	5	1	26	1
Т 3	2	1	5	1	26	1
Разом	6	3	15	3	79	3

Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус

Вивчення дисципліни дає: знання щодо застосування, методичної та нормативної бази системи соціального захисту та забезпечення населення; навички використання механізмів призначення фінансової соціальної допомоги, пенсій; застосування базових знань про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту; уміння

вивчення»	використовувати нормативно-правову базу в захисті різних соціальних груп населення.
------------------	---

Співак Я. О.

докт. пед. наук, доцент

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Spivak', written in a cursive style with a long horizontal stroke and a vertical tail.